

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel, rendszeres tagdíja évi 100 lel, kizsákdák és tisztviselők részére 50 lel. A tagok az Erdélyi Gazdát 100 lel pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 250 lel Negyed évre 75 lel
Fél évre 125 lel Egyes szám 5 lel

Garantált
fajtiszta erfurti

vetőmagvakat
gazdasági gépeket
méhészeti cikkeket

stb. legjobb minőségben és
legolcsóbban szerezzük be az

E. G. E. Gép és Magosztályánál

HANN és TÁRSA

Gép- és Műszaki Kereskedelmi r.-t.-nál
Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria No. 11.
Telefon: 236. — Sürgőnyclm: Hanncomp.

Az E. G. E. igazgató-választmányának az egylet 1926. évi márc. 28-án tartandó rendszeres közgyűlése elé terjesztendő jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Az Erdélyi Gazdasági Egylet 1926. évi működését tárgyaló jelentésünket az alábbiakban van szerencsénk a Tisztelt Közgyűlés elé terjeszteni, kérve, hogy azt tudomásul véve, az igazgató-választmányunka felmentést megadni sziveskedjék.

Az E. G. E. ig.-választmánya nevében:
Kolozsvár, 1926. március hó 14.

Br. Jósika Gábor sk., egyleti elnök. Török Bálint sk., egyleti titkár.

Br. Mannsberg Sándor sk.,
ig.-vál. tag.

Dr. Péter Béla sk., ig.-vál. tag. Dr. Daró Ákos sk.,
ig.-vál. tag.

Az 1925 év általános gazdasági viszonyai.

Hiába vártuk az 1925 évben a mezőgazdaság helyzetének javulását. Amilyen szeszélyes volt az időjárás épen olyan szeszélyesen hullámzott a lei és a gabona ára is. Hogy egyebet ne említsünk az 1500 leies buza vetőmagból termelt búzát 750—800 leiért adta el a gazda. Ilyen körülmények között a pénztelenség igen nagy mértékben éreztette a hatását minden vonalon. Az év folyamán az egyre súlyosbodó helyzetre az aradi gazda nagygyűlés felhívta az illetékes körök és a közvélemény figyelmét, sajnos azonban alig találtak visszhangra a nemzetiségi különbség nélkül, egyhangulag megnyilvánult óhajok.

Az időjárás Erdélyben igen változó volt, gyakori esővel és hóval. Ennek dacára a tavaszi munkálatok az egész ország területén kedvező viszonyok között folytak. Az őszi vetések helyzete kedvezőnek mutatkozott. Az 1925 év hőmérsékleti és csapadék megoszlási viszonyairól alább közöljük a bodfalusi cukorgyár meteorológiai megfigyelő állomásának adatait.

Hó	Légnyomás		Hőmérséklet (C)			Csapadék mm.		Csapadékos napok száma
	max.	min.	közép	max.	min.	havil össz.	napl max.	
I.	375.6	716	-4.30	+7.5	-16.8	9.8	4.2	7
II.	725.1	707.4	+3.48	17.4	-7.2	16.9	8.2	5
III.	723.3	705.9	4.65	19.5	-7.2	38.1	22	9
IV.	721.7	706.4	6.26	22.5	2.5	60.4	15	11
V.	722.3	709.4	14.1	28.4	1.5	70.4	31.5	13
VI.	722.5	703.6	14.16	27.2	4.2	158.6	40.5	23
VII.	720.9	708.3	18	32	7.5	105.2	41.5	24
VIII.	720.3	709.2	17.25	31.3	7.5	104.4	12.2	18
IX.	723.3	711.2	13.48	29.3	-0.2	43.5	14.5	12
X.	725.9	709.2	8.42	24.5	-5.6	22.3	8.2	10
XI.	695.4	729.2	6.01	+19	-7.80	36.6	8.2	10
XII.	729.9	700	-6.5	+8.4	-25.8	29	6.6	14

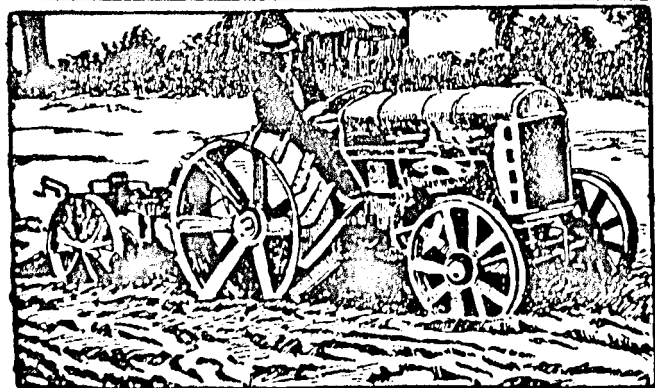
Az állatállomány egészségi állapota tavasszal általában kielégítő volt, néhol a telelés gyöngesége folytán sokat szenvedett.

Május hó folyamán viharos jellegű esők voltak: Csík, Nagyküküllő és Szilágy vármegyékben. Késő fagyok különösen Nagyküküllő, Szilágy, Marostorda, Udvarhely és Csík vármegyékben okoztak károkat. Junius hó folyamán jéggel vegyes felhőszakadások voltak Besztercenaszód, Szolnokdoboka és Udvarhely vármegyékben.

Az 1924—25. gazdasági évben bevetett terület a következő volt: (hivatalos becslés.)

	1924—25-ben	1923—24-ben
Őszi és tavaszi buza	3236855 Há.	3172102 Há.
Rozs	243397	261454
Árpa	1673953	1850731
Zab	1135137	1236580
Tengeri	375000	3621454

Julius hó folyamán Erdélyben az időjárás változóan hideg és esős volt. A hőmérséklet normálisan jóval alól volt. Az aratási munkálatok a szokott időpontnál cca 10 nappal később kezdődtek. Gyakori felhőszakadások, árvizek és jég különösen Máramaros, Szatmár, Bihar, Besztercenaszód, Szilágy, Háromszék, Marostorda és Fogaras vármegyékben pusztítottak. A gyakori esős időjárás az aratási és cséplési munkálatokat hosszú időn keresztül gátolta és a learatott és csépelelt gabonákban nagy károkat okozott.

Legújabb típusu FORDSON TRAKTOROK

3731 gazdasági gépek és autók, HOFFER és SCHRANTZ
cséplőgépek lerakata

„PERRY” cégnél. Cluj, Strada Regina Maria
No. 2. Telefon 999. szám.

Ahol a mai naptól kezdve a gyár utasítására mélyen leszállított
árakon részletfizetésre szeresheti be gépszükségletét.

Október hónapban és november hó első felében az időjárás kedvezőbbre fordult, szárazabb napok következtek, megfelelő hőmérséklettel, úgy, hogy az őszi munkálatok kedvező körülmények között indulhattak meg. Ennek dacára a november hó utolsó felében beállott havazás és erős fagy miatt az őszi vetések sok helyen nem voltak befejezhetőek.

Terméseredmények 1925-ben: (Hivatalos becslési adatok).

Buza	289914	vagon.
Rozs	18036	"
Árpa	100125	"
Zab	88107	"

Románia állatállománya az elmúlt öt év folyamán: (Hivatalos adat).

év	ló	szarvasmarha	bivaly	juh	kecske
1920	1485200	4729766	145858	8689996	499922
1921	1686728	5520914	200256	11119047	573900
1922	1802051	5745534	186676	12320569	551712
1923	1828129	5548590	185280	12480967	584647
1924	1845208	5398704	184755	13611903	531236

Törvényhozási és kormányintézkedések.

Mezőgazdasági kamarák. Románia törvényhozása az 1925. év elején elfogadta a mezőgazdasági kamarák alakításáról és működéséről szóló törvényjavaslatot, amely április hó folyamán a hivatalos lapban is közzététetett.

Ezen törvény megyei mezőgazdasági kamarák alakítását írja elő, amelyeknek tagjait a három hektárnál nagyobb saját birtokkal bíró mezőgazdák vagy állattenyésztők, a tíz hektárnál nagyobb bérelt területen gazdálkodó bérlők, az egy hektárnál nagyobb területen működő gyümölcs vagy szőlő termelők, az öt hektárnál nagyobb kiterjedésű erdőbirtokosok és a mezőgazdasági iskolai végzettséggel bíró gazdák választják titkos szavazás útján 5 évi időtartamra. A mezőgazdasági kamarák felett áll a mezőgazdasági kamarák központja.

A megyei mezőgazdasági kamaráknak 17 választott és 11 hivatalból való tagja van. A kamarai központnak 12 hivatalból való tagja van, azonkívül tagjai a megyei mezőgazdasági kamarák kiküldöttjei.

A mezőgazdasági kamarákról szóló törvényt az E. G. egész terjedelmében közölte.

A törvény szerint önálló mezőgazdasági kamarák alakultak a következő megyékben:

Temes, Torontál, Krassószörény, Arad, Bihar, Szatmár, Máramaros, Kolozs, Torda-aranyos, Alsófehér, Hunyad, Fogaras, Szeben, Szilágy. Együttes mezőgazdasági kamarák alakítottak **Szolnokdoboka—Besztercenaszód** vármegyék részére, **Dés** székhellyel; **Marostorda és Kisküküllő** vármegyék részére, **Marosvásárhely** székhellyel; **Nagyküküllő és Udvarhely** vármegyék részére **Segesvár** székhellyel, **Brassó, Háromszék és Csik** vármegyék részére **Brassó** székhellyel. A fenti csoportosításban első sorban az a szembeötlő, hogy azok a megyék, amelyekben számottevő magyar vagy szász lakosság lakik, nem bírnak önálló mezőgazdasági kamarákkal, hanem más megyékkel vannak összekapcsolva, olyanokkal, amelyek sok román községgel bírnak.

Ezen törvény alapján augusztus hó 25-én zajlottak le a megyei mezőgazdasági kamarák választásai. Ennek eredményeképpen az ország 38 vármegyében a különböző ellenzéki listák kerültek ki győztesen, míg 32 vármegyében a kormány listái. Az erdélyi vármegyékben a választás eredményéről a következő táblázat nyújt tájékoztatást.*

* + = A liberális lista győzelmét jelenti.
- = A liberális lista vereségét jelenti.

Hivatalos, liberális párt.	Nemzeti stb. párt	listára adott szavazatok száma.
Alsófehér vm.	—	+
Arad vm.	—	+
Besztercenaszód vm.	—	+ 3850
Bihar vm.	+	—
Brassó vm.	+	—
Csik vm.	—	a magyar lista győzött.
Fogaras vm.	—	+
Háromszék vm.	+	—
Hunyad vm.	—	+
Kisküküllő vm.	+	—
Kolozs vm.	+ 5780	— 4900
Krassószörény vm.	+	—
Nagyküküllő vm.	+	—
Marostorda vm.	+	—
Máramaros vm.	+	—
Szatmár vm.	+	—
Szeben vm.	+	—
Szolnokdoboka vm.	+ 5245	— 2999
Szilágy vm.	—	+
Temes vm.	—	+
Tordaaranyos vm.	—	+
Udvarhely vm.	+	—

A mezőgazdasági termények forgalma.

A mezőgazdasági termények belföldi forgalma általánosságban szabad volt, kivéve a búzát. Maximálás csak egyes városokban történtek.

A gabona kiviteli forgalmára vonatkozólag az új termés betakarításáig a múlt évi rendelkezések voltak érvényben. Az 1925. évi termésre vonatkozólag a következő kiviteli illetékek állapítottak meg: Buza kiviteli illetéke vagononként 45.000, árpa és zab 25.000, rozs 20.000 lei. A romániai buza ára az év első felében állandóan a világparitás fölött állott, az új buza ára az aratás táján 100 ezer lei körül volt, ha ehhez kalkuláljuk az export díjat és a határig való fuvar fejében 5000 leit, akkor a román buza a határállomás 135 ezer lei volt, míg Magyarországon egy vagon buza 105 ezer leibe került. Ennek következményeképpen a román buza a külföldi piacról leszorult és az árak szeptember hónap rohamosan esni kezdtek úgy, hogy vagononként 80 ezer leien alól süllyedt. Később némi emelkedés mutatkozott, azonban az év végéig sem érte el a 90 ezer leies nivót. A gazdaközönség tökéhiány következtében kénytelen volt buzatermését a jelzett alacsony áron értékesíteni. Hasonló a helyzet a tengeri, árpa és zab értékesítésére nézve. A román kukorica 20 ezer leies illeték mellett, nem lehet exportképes, a zab és árpa pedig a rendelkezésre álló kisebb mennyiség következtében a kiviteli mérlegben nem játszik szerepet.

Hivatalos becslés az 1925. évi termésből a következő mennyiségeket mutatta fel mint kiszállíthatókat: 60 ezer vagon buza, 559 ezer vagon tengeri, 30 ezer vagon árpa, 14 ezer vagon rozs, 8 ezer vagon zab.

Az állatkivitelre vonatkozólag egész év folyamán a következő kiviteli illetékek voltak érvényben: ökrök kiviteli illetéke darabonként 8 ezer, ló 8 ezer lei, sertés 100 kilógrammnál nehezebbeknél 1400 lei, 100 kilógrammnál könnyebbeknél 1000 lei. Juhok kiviteli illetéke 300 lei, kosok kiviteli illetéke 200 lei darabonként.

Tekintettel az állatok értékéhez viszonylagos tulmagos kiviteli illetékekre, amelyek darabonként nagy értéket képviselő állatok kivitele bírt meg a külföldi versenyt. Ilyen formán csak hizott ökrök, hizott sertések és juhok kerül-

hetek kivitelre. Az elhelyezési piacok rossz viszonyai mellett azonban a magas kiviteli illetékek folytán ezek a cikkek is alig bírhatták a versenyt és így érdemleges kivitelről csak a termelők és kereskedők nagy veszteségei mellett lehetett szó.

A kormányzat fenti intézkedései által elérte, hogy a belföldi árak a világ paritása alá szorultak.

Mindezen intézkedések együttesen a gazdasági üzemek elpénztelenedéséhez vezettek, amihez járult még az is, hogy a mezőgazdasági hitel a mai viszonyok között teljesen megszűnt, illetőleg csak a zöld kölcsönök formájában maradt meg igen kis mértékben. Az a pillanatnyi haszon, amely az ország belsőjében a megélhetésnek olcsó nivón való megtartása mellett mutatkozni látszik teljesen eliminálódik azáltal, hogy a termelés fokozatosan csökken.

Agrár-reform. Az agrár-reform terén úgy a mivelhető területek, valamint erdők kisajátítási eljárása befejezéshez közeledik; különösen a mivelhető területek kisajátítása terén van már az ügyek tulnyomó részében végleges kisajátítási határozat, az erdő ügyekből aránylag több ügy nem került végleges elintézés alá.

A kisajátított mivelhető területek tulnyomó része ideiglenesen birtokba adatott az igényjogosultaknak, a határhoz közelfekvő területeken pedig a telepítés is megindult. Szatmár vármegyében telepítések eszközöltettek a következő községekben: **Nagykaroly, Bövény, Szaniszló, Piskolt, Gilvács, Kismajtény, Lázári, Turterebes** községekben 10—16 holdas telepítési jutalékkal. A telepések **Tordaaranyos** és **Kolozs** vármegyéből származnak, román nemzetiségűek, míg ugyanakkor a jelzett községekben lakó tulnyomóan magyar nemzetiségű lakosság részére maximálisan cca 3 holdban állapított meg az ingatlan jutalék. Az egész Szatmármegyei telepítés kiterjedése 18130 k. hold.

Hasonló jellegű telepítések vannak folyamatba Bihar, Arad és Temes megyékben is.

A kisajátított, de birtokba nem adott területek egy nagy része mint állami tartalék hagyatott vissza, amelyet cca 1 mm. évi gabona bérért az állam részben falusiaknak, részben földmivelő vállalatoknak adta bérbé.

A kisajátítást szenvedő birtokosok Erdélyben még nem jutottak a kisajátítási kötvényekhez, amelyeket a törvény kártalanítás fejében kiadni rendelt, hanem a régebben megállapított kényszerberek maradtak továbbra is érvényben, ami a valuta leromlásaa következtében most még aránytalanabbá vált.

A régi királyságban, Bessarábiában és Bukovinában a kisajátítási munkálatok be vannak fejezve és már a kötvények kiosztása is befejezéshez közeledik.

A hivatalos adatok szerint az egész ország területén a következő kiterjedésű mivelhető terület került kisajátításra:

A régi királyságban	2726346 hektár
Bessarábiában	1491916 "
Erdélyben	1598447 "
Bukovinában	73000 "
Összesen:	5889709 "

A kisajátított területek kisajátítási értéke hivatalos adatok szerint megközelítőleg a következő:

Régi királyságban	2726346 hek. után a 2215 L.	6038856390 L.
Bessarábiában	1491916 "	1166678312 "
Erdélyben és Bukovinában	1671447 "	3643754460 "
Összesen:	5889709 "	10849289162 L.

Az agrár-reform előtti helyzettel összehasonlítva, a hivatalos adatok szerint a birtokelosztás a következő képen alakul:

„Gazdák” Általános biztosító Részv. - Társaság

Székhelye: Arad. Aligazgatóságok: Kolozsvár, Temesvár. Vezérképviselőségek: Arad, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Dicsőszentmárton Gyulafehérvár, Nagyenyed, Szatmár és Nagyszeben. Elfogad tűz, jég, élet, állat, befűréses lopás, baleset, szavatossági, szállítmány és üveg biztosításokat. — Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztató nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala

a) Az agrár-reform előtt:

	0—100 hektárig.	100 hektáron felül.
Régi királyság	4180648 hek. 53'50/0	3810351 hek. 47'50/0
Besszarábia	2337811 " 55'9 "	1844539 " 44'1 "
Erdély	4689855 " 63' "	2751457 " 37' "
Bukovina	405000 " 78' "	115000 " 22' "
összesen:	11613314 hek.	8521347 hek.

b) Az agrár-reform után:

	0—100 hektárig.	100 hektáron felül.
Régi királyság	7293148 hek. 91'50/0	697851 hek. 8'50/0
Besszarábia	3829732 " 93'9 "	352619 " 6'1 "
Erdély	6288302 " 84'5 "	1153010 " 15'5 "
Bukovina	478000 " 92' "	42000 " 8' "
összesen:	17889181 hek.	2245480 hek.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet egy éve.

Az 1925. év egyik legnevezetesebb eseménye volt az egyesületi élet szempontjából az E. G. E. több ízben betervezett alapszabályainak a kolozsvári törvényszék által 3388—924. szám alatt történt jóváhagyása és a jogi szemlélyek sorába való beiktatása. Az évek óta több ízben betervezett és némi módosításokkal jóváhagyott alapszabályok lehetővé teszik az egyesület számára a szabadabb mozgást, gazdakörök, vidéki fiókok alakítását, amely téren a szervezkedési munkálatok az egyesület erejéhez mért arányokban be is indítottak. Az alapszabályok jóváhagyásáról szóló végzést csak december második felében vette kézhez az egyesület, a szervezési munkálatok így csak a folyó évben nyerhetnek lendületet. Az alapszabályok kinyomatására csak a szükség szerint újabb módosítású alapszabályok jóváhagyása után fog sor kerülhetni. A lefolyt évben a körülmények által megengedett tevékenységgel igyekezett az egyesület a mezőgazdaság érdekeit szolgálni.

Szinte hihetetlennek tűnik, hogy még az 1925. évben is a buza maximálása és rekvirálása ellen kellett felvennie a harcot az egyesületnek. Élénken tiltakozott a január hó 15-i érvénnyel életbe léptetett forgalmi korlátozások ellen.

A gazdaközönség körében általános elégedetlenség nyilvánult meg a munkásbiztosító pénziár működése ellen, a gazdasági munkások bejelentési kötelezettsége és annak körülményessége, másrészt a magas díjak és meg nem felelő ellátás miatt. E panaszok orvoslása érdekében az egyesület a társegyesületekkel egyetértően több ízben feliratot intézett a kormányhoz a rendelkezéseknek a gazdaérdekek szem előtt tartásával leendő módosítása céljából, sőt ez ügyben személyesen is eljár.

A gabonaforgalom és értékesítés gyökeres revízióját vette tervebe a kormány az ugynevezett gabonastandardizálásról szóló törvénytervezet elkészítése útján. Ez a kísérlet nem egyéb mint a gabonaértékesítés monopolizálásának bevezetése. E terv ellen az egyesület a regátheli Gazdasági Szindikátusok Központjával egyetértően feliratilag tiltakozott a kormány előtt, amelynek az eredményeként a kérdés akkor levételt a napirendről, de amint látjuk, ismét felszínre fog vetődni a parlamentben e kérdés, mely esetben ugy a gazdasági szindikátusok központjánál, mint a mezőgazdasági kamaráknál a szükségesnek mutató lépéseket az E. G. E. megfogja tenni.

A lefolyt évben a takarmány növénymagvak forgalmának szabályozásáról szóló törvény végrehajtási utasítása megjelent. Ennek kapcsán az igazgató válaszmány szükségesnek látta az arankas, nyers heremagvak exportjának engedélyezése tárgyában a kormányhoz felírni. Azonban az ólomzárolt árun kívül csak átmenetileg és csak a rostaalj exportja engedélyezett.

Az 1925. évben is igyekezett az egyesület a körülmények által megkövetelt és engedett tevékenységgel szolgálni a mezőgazdaság és a gazdaközönség érdekeit. A nagyobb jelentőségű kérdésekben igyekezett a regátheli gazdasági szindikátusok központjával egyetértően eljárni, támogatta segélyekkel a vidéki állatdíjazásokat, gondoskodott a gazdaközönség

vetőmagszükségletének biztosításáról, tanácsokkal, utbaigazításokkal látta el az egyesülethez forduló gazdatársadalmi egyesületeket és magános gazdákat. E közérdekű tevékenységnek tudható be az egyesületi tagoknak állandó gyarapodása.

1925. évben fölvették az alapító tagok sorába: Ifj. gr. Bethlen Ödön Aranyosgyéres, Hítelszövetkezet Köpec.

Régi alapító tagok közül 6 évre rendszeres tagdíj fizetésre kötelezettséget vállalt: gr. Horváth-Tholdy Rudolf Marosnémeti.

100 lei rendszeres tagdíj fizetési kötelezettséggel felvették: Csiky Árpád Háperton, dr. Domahidy Pál Domahida, Horváth Gábor János Nagyenyed, Mayer Károly Szava, Nagy István Csiktaploca, Pataky Sándor örök. gazdasága Tivadarpuszta, Sebesy György, Buzásbocsárd, A. Svaiczer Béla Aranyosmedgyes, Szirmay Kálmán Élesd, Száva Dezső Palaika, Veress Zsigmond Nagymelegvölgy, Vármegyei Mészeg Egyesület Székelyudvarhely, Vármegyei Gazdasági Egyesület Zilah, Zongor Gyula Mezősámsond, Zathureczky Károly Temesvár, Schärer Dezső Delta, Kópacz Béla Gyergyószentmiklós, Gulácsi János Ádámos, Jahraus János Ferendia, Schmied Miklós Delta, Andreikovich József Várful-Câmpului, Büchl Ferenc Delta, Schmedt Rezső Delta, Boroczy László Csanád, Dobai P. Bálint Sarmaság, Gazdakör Énkörtvelyes. Krikszévsky Albin Nagysomkui, dr. Serbán Mihály Kolozsvár, dr. Werner Jenő Szatmár, Flinta Miklós Andor Torda. Gazdakör Ditró, Hítelszövetkezet Görgényzentimre, Hítelszövetkezet Nagyzerend, „Hangya” Szentgyházastalu, „Hangya” Szapáriliget, „Hangya” Sáromberke, Juricskay Dezső Rikod, Osztian Géza Torda, Rottenberg Jenő Apahida, Salamon Antal Szamosszentmiklós, Stoll Béla Nagybánya.

50 lejes tagok sorából a 100 lejt fizető tagok sorába állt: Kratochvil Arthur Gyulafehérvár.

50 lej tagdíj fizetési kötelezettség mellett felvették: Borbély Lajos Nagyszalonta, Bartalis Gergely Aranyosgyéres, Bányai János Székelykeresztúr, Ballner József Engelsbrunn, Fehér József Nagyenyed, Gitta Béla Delta, Lapikás Béla Kutyfalva, Lőrincz Sándor Sárd, Pataki András Várfalva, Péter Gábor Hidvég, Szabó Albert Nagyenyed, Tőkés László Aranyosgerend, Dán Sámuel Inakfalva, György Lajos Gyimesbük, Hajdú Sándor Ant, Bartalis József Gyulafehérvár, Kalós János Sácueni, Pecsurlits József Avasfelsőfalu, Szabó Mihály Potur Hamangia, Szabó Kálmán Albis.

Ehunytak az 1925. év folyamán: br. Vécsy László Sárköz, Gidófalvy Kálmán, Nagyczeg. Gagy Lajos Etéd, Arkosy Béla Erdőszáda, br. Feilitzsch Arthur Kolozsvár, Hodós Dezső Nagyszalonta, Szöcs Lajos Székelytamásfalva, Binder József Alvincz. Emléküket kegyelettel örizzük.

Az 1925. évben (a tagsági kötelezettség lejárta, ismeretlen helyre való távozás, repatriálás, megszűnés stb. címen) a tagok sorából töröltettek: Gazdakör Ujmosnica, Bedőházy Pál, Incze Kálmán, Sándor Pál, Török Gyula, Török András, Fekete Miklós, Florian Gerő, Molnár Denes, H. Nagy Iván, Voith Manó, Martos Gyula, Aradmegyei Gazdasági és Ipari R. T., özv. gr. Wenckheim Frigyesné uradalma, Gazdakör Székelykeresztúr, Csontos Andor, Staudinger József, Kiss Antal, Kolumban Kálmán, Irsa Lajos, Földmives Szövetség Székelyudvarhely, Gazdakör Ujbálintz, Taulfer Elemér, Papp Testvérek, Bakcsy László, Gazdakör Béktelek, Hangya Sepsiszentgyörgy, Lukács Vilmos, Klotz György, Gazdakör Magyarfenes, Hallarszki Lajos, dr. Hints Ferenc.

Az Erdélyi Gazda. Az „Erdélyi Gazda” az 1925. évben 57 ik évfolyamába lépett. Hetenként 4—14 oldal terjedelemben jelent meg. Önálló eredeti cikkeket közölt az állattenyésztés, állategészségügy, gyógyászat, értékesítés, takarmányozás, növénytermelés, műrágyázás, kertészet, szőlőművelés, borgazdaság, cukorrépa-

termelés, földbirtokpolitika, gazdatársadalmi, szövetkezeti élet stb. köréből. Elismeréssel és köszönettel emlékezünk meg e helyen az „Erdélyi Gazda” önzetlen munkatársairól, akik értékes közleményeikkel, tudósításaikkal stb. voltak szívesek résztvenni az egyesület közérdekű munkásságában. Névszerint: Angi Balázs, Bölöni Antal, Bakos János, gr. Bethlen Bálint, Bodor Kálmán, br. Bánffy Ferenc, Bodroghözi Zoltán, dr. Bittera Miklós, Buding Gyula, Binder József, Csanósi József, Csontos János, Csomoss János, Cseh Zoltán, Csobaj József, Daniel Elemér, Dezső Miklós, Drexler Béla, Döhrmann Henrik, Dörner István, dr. Eöry István, Fehér Zoltán, Grábner Emil, Hatfaludy Ferenc, Horváth Béla, Herics-Tóth Jenő, Hajdú Ödön, Handley S., Horhii-Balla István, dr. Issekutz Viktor, Jeszenszki Ferenc, Juhász Sándor, Józsa Sándor, Kubick Ferenc, Köblös István, dr. Konopi Kálmán, Kürtös János, Kubinyi Béla, Kezdődy Gyula, Legány Ödön, dr. László Márton, Molitorisz Ákos, Mikó László, id. Márton Sándor, dr. Nagy Endre, Neumann Lajos, Náray Andor, Odry Pál, dr. Péter Béla, Papp Alajos, Pataki András, Róth Márton, Gy. Rosenberger Sándor, Rédey Kálmán, Szabó Dávid, Szász Ferenc, dr. Szász Ferenc, dr. Szentkirályi Ákos, Sztarek Károly, Szentpéteri György, Tóth István, Tüzes Bálint, Tanka Béla, dr. gr. Teleki Domokos, K. Takács Gyula, Ugron Zoltán, Vitályos György, Varró Elek, Velicsek Gusztáv, dr. Windsch Rihard, dr. Welzer István, Zakariás Jenő, Zestrán Péter, Zathureczky Károly.

Az „Erdélyi Gazda” melléklete gyanánt jelent meg az 1925. év közepéig a „Hangya” szövetkezetek központjának hivatalos lapja a „Hangya”, mely kinőit már a melléklet számában megjelenhető lapok sorából és ma „Szövetkezés” címen önálló lap gyanánt jelenik meg Nagyenyeden. Az Erdélyi Gazda „Méhészeti Közlöny” című melléklete egész év folyamán megjelent havonként egyszer 2—4 oldalnyi terjedelemben.

Az „Erdélyi Gazda” rovatainak változatosabbá és gazdagabbá tétele érdekében kívánatos volna, hogy okleveles és gyakorlati gazdatársaink minél sürűbben keressék fel a szerkesztőséget szakközleményeikkel és tudósításaikkal.

A Méhészeti Közlöny, mint fent jeleztük, az Erdélyi Gazda melléklete gyanánt jelent meg, mint az E. M. E. hivatalos lapja Török Bálintnak az E. M. E. főtitkárának szerkesztésében. A M. K. 1925. ben magába olvasztotta a Székelyudvarhelyen D. Pál Lajos szerkesztésében megjelent „Székely Mész” című méhészeti szaklapot. A lap főmunkatársai voltak a lefolyt évben: dr. Boga Lajos, Balázs Péter, dr. László Márton és D. Pál Lajos.

„Közgazdasági sajtótudósító”. „Közgazdasági sajtótudósító” címen kézirat gyanánt kiadott és a szerkesztőségek részére küldött alkalmi lap tudósítónkat a folyó évben 12 ik évfolyamában adtuk ki. E tudósító révén a napisajtó útján igyekezett az egyesület a gazdaközönséget a közérdekű mezőgazdasági vonatkozású intézkedések és események felől tájékoztatni.

Az Irodalmi és Könyvkiadóvállalati szakosztály dr. Szentkirályi Ákos elnöke alatt folytatta programmszerű munkáját az 1925. évben is. Új könyvet ugyan nem adott ki ez évben a szakosztály csak új kiadást, Tormay Bélának: A borjúk felneveléséről írott füzetéből és pedig román nyelven. Ez volt hosszú idők óta az első füzet, amely román nyelven is megjelent. A füzetből a földművelésügyi miniszterium állattenyésztési ügyosztálya és a vármegyei állattenyésztési bizottságok eddig 1600 példányt vettek meg. Előkészítette a szakosztály három új füzetnek a kiadását és négy régi füzetnek új kiadásban való megjelenését. Az új füzetek közül az egyik a Cukorrépa-termelésről fog szólni. Megírására dr. Nagy Endrét a Szolnokdoboka-vármegyei Gazdasági

Egyet titkárát kérte fel a szakosztály, a másik a műtrágyázásról, amelynek megírására Szász Ferenc (pusztlakamarási) kéretett fel. A harmadik pedig az általános állattenyésztés időszeri kérdéseiről fog szólni, amelynek megírására dr. Szentkirályi Ákos sz. o. elnök kéretett fel. Az új kiadásban megjelenő füzetek átnézésére Szász István, dr. Szentkirályi Ákos, Farkas Árpád és Ritter Gusztáv szakosztályi tagok kérettek fel.

A szakosztály kiadásában megjelent és raktáron levő füzetek árjegyzékét az alábbiakban közöljük:

1. ár, ha a füzetet személyesen veszi meg;
2. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi és egyszerű postal küldés mellett, a füzet megérkezését felelősséget nem vállalunk.
3. ár, ha a füzet árát előzetesen beküldi ajánlott és feloldós postal küldéssel.
4. ár, ha a füzetet utánvétellel küldjük meg.

Megrendelések azok értékével együtt az Erdélyi Gazdasági Egyet titkári hivatala (Cluj—Kolozsvár, Str. Andrei Muresan 10.) címére küldendők. 100 példányon felül füzetmegrendelés esetén 25 százalékos engedmény.

	Lel		
1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról.	5	6	12 16
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről.	5	6	12 16
6. Hauer Géza. A fejőstehénről.	5	6	12 16
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről.	5	6	12 16
17. Ásványi Lajos. A vörös lóhere természetéről.	8	9	15 19
19. Herényi. A nyerstakarmányok eltevése.	5	6	12 16
20. K. Vörös S. A gazdaságok berendezéséről.	5	6	12 16
21. Marx Ferenc. A kosárfűz termelése.	5	6	12 16
22. Kovácsy B. Házi állatok takarmányozása.	5	6	12 16
30. Nemes István. Az öntözés.	5	6	12 16
36. Jakab L. Állatok egészségének gondozása.	10	11	17 21
38. Cserháti S. A gyomok kártékonyasága.	5	6	12 16
43. Ikafalvi. Szőlőművelésről.	5	6	12 16
46. L'Huillier I. A káposzta-félék termelése.	5	6	12 16
47. Dr. Baltnér F. A mezőgazd. szeszyárak.	5	6	12 16
52. Dr. Barna. A kenyéradó növények ellenségei.	10	11	17 21
54. Dr. Péter. Vadontermő gyógynövények gyűjtése.	10	11	17 21
56. Dr. Cséser Lajos. Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban.	10	11	17 21
57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtkészítés.	15	16	22 26
58. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés.	15	16	22 26
59. Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása.	5	6	12 16
60. Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhai.	40	41	47 51
61. Dr. Péter B. A gyógynövénytermesztés.	10	11	17 21
Dr. Nagy E. A gazdakörök szervezéséről.	10	11	17 21
Hágatási jegyzék darabja.	5	6	12 16
Hágatási és borjuzási jegyzék darabja.	5	6	12 16
Törzskönyvelési lap tehén és bikák részére.	5	6	12 16
Próbafelési napló darabja.	5	6	12 16
Napszámjegyzék 100 oldalas.	20	21	27 31
Napszámjegyzék 50 oldalas.	15	16	22 26
Napszámjegyzék 16 oldalas.	5	6	12 16
Szegődménylevél darabja.	3	4	10 14
Gazdakör alapszabályminta darabja.	5	6	12 16
Mezőgazd. kamarákról szóló törvény.	10	11	17 21
Az állattenyésztésről szóló törvény.	5	9	12 16

A Növénytermelési és Értékesítő Szakosztály. A szakosztály a lefolyt évben április hó 5-én és szeptember hó 6. és 7-én Kolozsváron két motorképbemutatót rendezett amelyeken a Fordson, Sexton, International és Hart Parr traktorok kerültek bemutatásra. A bemutatón az egyes traktor típusok teljesítő képességét szakbizottságok állapították meg és az eredmények az Erdélyi Gazda hasábjain részletesen ismertetve voltak. Rendezett ezenkívül egy talajmarató bemutatót Szamosújváron.

A nemesített magvak törzskönyvelése érdekében is tett lépéseket az egyesület, érdemlegesebb munkát azonban e téren az adott körülmények között kifejezni nem tudott. — A szakosztály vezetősége lépéseket tett a Hann és Társa cégél a vetőmagüzletnek a gazda közönség érdekeinek szemelőtt tartása mellett való fejlesztése érdekében.

A heremagtisztító osztály a lefolyt évben is folytatja működését. A takarmánymagvak és herelék forgalomba hozataláról szóló törvény életbelépése folytán fokozott mértékű tevékenység vár a szakosztályra. A törvény, valamint annak végrehajtási utasítása és a magvizsgálati, olomzárólati, valamint arankaméniási feltételek az Erdélyi Gazda hasábjain részletesen ismertetve voltak. A szakosztály a heremagot 100 kg-ként 200 leiert tisztította. A kormány a heremagvak arankára való vizsgálati díját — a régi szokásnak megfelelően — a gazdák részére elengedte, mely intézkedést a heremagtermelők örömmel fogadták.

A Cukorrépatermelői Szakosztály élénk működést fejtett ki a termelők érdekében. A bel és külföldi cukorrépatermelő szövetségekkel szoros kontaktust tartott fenn. Ezenkívül a kormányval, iparhatósággal, valamint a Gyár-iparosok Szövetségével is több ízben folytatott a termelés fejlesztése és rentabilissá tétele érdekében beható tárgyalásokat. Gyűléseket tartott a szakosztály Kolozsvárt és Marosvásárhelyen. Az 1925-ben alakult aradi új cukorgyár kollektív termelői szerződését megkötötte a gyárral és az 1926. év folyamán az arad megyei termelők szervezése ügyében is megteszi a szükséges lépéseket. Az új C. F. R. fuvardíj-tételek megállapítása kapcsán lépéseket tett a cukorrépa és répaszelet vasúti fuvardíjának méltányos összegben való megállapítása érdekében. Eljárt a szövetségi tagok panaszainak orvoslása érdekében. Igyekezett a szövetség vidéki szerveit is kiépíteni, ez azonban mint minden gazdatársadalmi szervezkedés a nagy távolság miatt és a vidék könnyen lankadó természete miatt nehézségekkel járt. A szakosztály ezután is kéri a termelők lankadailan, lelkes kitartását és hűségét a közös cél érdekében. A lefolyt évben a cukorgyarakkal és kormánnyal egyetértőleg megállapította előre a cukorrépa beváltási árakat. A tavaly volt az első eset, amikor a nyugati államokban kötött termelői szerződések mintájára a répa ára a cukorárhoz igazodott. A világpiacon a cukorárak miatt azonban ez a lefolyt évben jelentőséggel nem bír, mivel a cukor árak egész éven át a cukorközpont által megállapítva változatlanul egyformák voltak. A marosvásárhelyi cukorgyár igazgatósága a lefolyt évben kiutasításba helyezte, hogy a traktor-tulajdonosok munkájának megkönnyítése céljából a traktorok alkatrészeit állandóan raktáron fogja tartani, ezenkívül nagyobb számban szerelt be répavető és műtrágyaszóró gépeket a termelők között használatra való kiosztás céljából.

A birtokpolitikai szakosztály 1925. évi jelentése. Az elmúlt év folyamán úgy a mivelhető területek, valamint az erdők kisajátítása tulajdonos részben végleges elintézési nyert, különösen a mivelhető területek kisajátítása terén nagy számban a végleges kisajátítási határozat. Az erdőügyekből aránylag több ügy nem került még végleges elintézés alá. A kisajátított művelhető területek tulajdonos részére ideiglenesen az igényjogosultak birtokában van a kényszerbért elhelyezkedés alapján, a ha arhoz közelfekvő területeken pedig a telepítés is megindult. Egyelőre azonban kevés sikerrel. Telepítések vannak tervbe véve Szatmár, Bihar, Arad és Temes megyékbe. A kisajátítási szenvedett birtokosok Erdélyben még nem jutottak kisajátítási kötvényekhez, amelyeket a törvény kártalanítás fejében kiadni rendel, hanem a régebben megállapított kényszerbért maradtak továbbra is érvényben, illetőleg a földet használó igényjogosultak a megállapított kényszerbért közvetlenül a tulajdonosoknak fizették. Hivatalos adatok szerint Erdélyben 1598447 hektár került kisajátításra cca 3 milliárd lei értékben. A birtokpolitikai szakosztály az elmúlt év folyamán több ízben nyújtott kisajátítási kérdéseket a hozzá forduló gazdaközönségnek felvilágosítást.

A lótenyésztési szakosztály 1925. évi jelentése.

Az agrárreformmal kapcsolatos birtok-kisajátítások következtében a magánmészes tulajdonosok nagy része kényszerülve volt tenyésztési fölösletni vagy pedig annyira redukálni, amennyire azt megcsonkított birtoka elbírta. Ennek következményeképpen alig maradt egy kis számú magánmészes Erdélyben. A kőtenyésztés fenntartására szolgáló tenyészanyag

ilyenformán tisztán az állami ménnevelő telepekre maradt, amelyek a közszükségletet nehezen tudják ellátni.

A Hann és Társa Műszaki és Kereskedelmi R. T.-o., mely az E. G. E. géposztálya gyanánt működik, a gazdaközönség a lefolyt évben is a legmelegebb támogatásban részesítette. A géposztály az 1925. évben is erőteljes lendülettel fejlődött. A vetőmag osztály forgalma is megnövekedett a takarmánynövény magvak forgalmának bevezetése folytán. A megnövekedett forgalom elkerülhetetlenül szükségessé teszi a r. t. alaptőkéjének újabb emelését. A cégnek, mint egyesületünk gép- és vetőmag osztályának meleg pártolását T. Tag társaink szíves figyelmébe ajánljuk.

Állasközvetítések. Az álláskeresők és betöltendő állások nyilvántartásával az egyesület igyekezett segítségére lenni a földreform kapcsán állás nélkül maradt számos nagy családu gazdatisztnak, ispánnak stb. gazdasági alkalmazottnak. Ugy szintén az alkalmazottakat kereső gazdaközönség igényeit is igyekezett e téren kielégíteni az egyesület megfelelő álláskereső egyének ajánlása által.

A társ- és rokonegyesületekkel és intézményekkel fennálló viszonyunk. Állandó összeköttetést tartott fenn egyesületünk a kapcsoló területek összes társ és rokonegyesületeivel, intézményeivel, a gazdasági Szindikátusok Bukaresi Központjával, a vármegyei gazdasági egyesületekkel, földműves szövetségekkel, az Erdélyrészi Méhész Egyesülettel, a méhész és gazdakörökkel, hitel-fogyasztási és értékesítő stb. szervezetekkel. Igyekezett azokat támogatni és velük egyetértőleg a köz javára harmonikusan működni.

Véleményt és szaktanácsot adott az egyesület hatóságoknak társ- és rokonegyesületeknek, intézményeknek és magánosoknak választmányi, elnöki és titkári uton növénytermelési, állattenyésztési, üzemi, cukorrépatermelési, értékesítési, takarmányozási, kertészeti, szőlészeti, borászati, műtrágyázási, birtokpolitikai, szövetkezeti, vámtügyi stb. kérdésekben. Bizonyítványt állított ki a tagok kérésére különböző ügyekben. Számos esetben járt el az egyesület a tagok magánügyeiben is az illetékes hatóságoknál, mezőgazdasági intézményeknél, vegyiskérieti, magvizsgáló állomásoknál stb.

Képviseltette magát egyesületünk: a Gazdák Biz. osító Intézete RT. Igazgatóságában: Szász István alelnök, felügyelőbizottságában: Török Bálint titkár által, a Gazdasági Hitel-szövetkezetek Szövetségének igazgatóságában: br. Jósika Gábor elnök, dr. gr. Bethlen György alelnök; felügyelőbizottságában: Török Bálint titkár utján, a „Hangya” központ közgyűlésén titkár által, a Hann és Társa műszaki és kereskedelmi r. t. igazgatóságában: dr. gr. Bethlen György, Szász István alelnökök és Török Bálint titkár, a felügyelőbizottságban Pusztay Kálmán által. Képviseltette magát ezenkívül az egyesület a Kolozsvári Gazdasági Egyesületben Török Bálint titkár által, az Erdélyrészi Méhész Egyesületben br. Jósika Gábor elnök és Török Bálint titkár által, Kolozsvári mezőgazdasági kamarában Török Bálint titkár és dr. Szász Ferenc által.

Az egyesület beléletét illetőleg van szerencsénk jeleníteni, miszerint az 1925. évben az egyesület tartott egy rendes közgyűlést, négy igazgató-választmányi ülést és egy gazdanagygyűlést Aradon. Üléseket tartottak ezenkívül: a Cukorrépatermelői Szakosztály kettőt, a Növénytermelési és Értékesítési Szakosztály négyet, az Irodalmi és Könyvkiadó Vállalat kettőt. Számvizsgáló bizottság egyet, ezenkívül számos alkalmi bizottsági ülés tartott.

Az igazgató-választmány 40 ügyben hozott határozatot, a titkári hivatal 1528 ügydarabot lktatott és látott el, a pénztári hivatal ügyforgalma 1575 tétel volt. A titkári hivatal 2106 postakönyvi tételben mintegy 18000 levelet postázott.

Egyesületünk anyagi viszonyairól a zárszámadások nyújtanak részletes tájékoztatást. Az egyesület jövedelmét képezték a lefolyt évben az alap és forgótőke kamatokon és tagdíjakon kívül a géposztályból, közvetítésekből, az „Erdélyi Gazda” előfizetési és hirdetési díjaiból stb. befolyt összegek.

Az egyesületi alapszabályok 7. §. értelmében az e. tagdíjakat a közgyűlés van hivatva megállapítani. Tekintettel arra, hogy a korábban megállapított tagdíjak oly alacsonyak, hogy az egyesület adminisztrációs költségének fedezésére sem elegendők az igazgató-választmány javasolja, hogy a rendes tagdíjak 100 leiről 200 leire, a gazdasítztek, gazd. alkalmazottak és kiskisgazdák részére megállapított kedvezményes tagdíjak 50 leiről 150 leire emeltessenek, az Erdélyi Gazda ért. fizetendő évi 100 lei pótdíj változatlanul hagyása mellett. Az alapító tagdíj tekintettel a mai kamatlábakra változatlanul való hagyását javasolja az igazgató választmány, azzal a megjegyzéssel, hogy a tőke befizetéséig az alapító tag oly összegű évi kamat fizetésére köteleztessék, mely nem kisebb a rendes tagdíjnál, vagyis a fentti javaslat elfogadása esetén ez az összeg 200 leinek felelne meg. Az E. G. ért. fizetendő pótdíj az alapító tagokat is terheli akár befizetnék a tőkét, akár csak annak kamatait fizetik egyelőre.

A számvizsgáló-bizottság jelentése.

Mélyen Tisztelt Igazgató Választmány!

Alólirottak az Erdélyi Gazdasági Egyesület 1925. évi zárszámadásainak megvizsgálására kiküldetvén, ezen tiszteletünkben elártunk, a számadásokat folyó évi március hó 9 én megvizsgáltuk. Van szerencsénk erről jelentésünket a következőkben megtenni:

A pénztári napló bevételi és kiadási tételeit szabályszerűen kiállított utalványok, nyugták, számlák, ellen-nyugták és egyéb okmányokkal összehasonlítottuk és azokat helyeseknek találtuk, megvizsgáltuk a főkönyv, segéd- és számlakönyvek rovatait és tételeit és itt is mindent a legnagyobb rendben találtuk.

Javasoljuk, hogy az elnökségnek és a pénztárnak urnak a felmentvény megadassék. Kolozsvár, 1926. március hó 9.

Dr. Pusztay Kálmán sk., Berényi György sk. számvizsgáló biz. tagok.

Csehország komló kereskedelmének állami ellenőrzése.

Ismeretes az a nem minden pikantéria nélkül való eset, mikor az eredeti csomagolású „Saazi komlóból” a bácskai magyar bícskaja került elő; ... rég volt, talán igaz sem volt! ...

Azt látjuk azonban, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között minden áll. m. monop. termékeit, melyek országának specialitását képezik, hatósági védelemben részesít. Így a „Tokaji”, az erdélyi heremag (?) stb, védelme közismert, célozván a piacon a jobb értékesíthetőséget, — hitelt.

A Cseh Szlovák Köztársaság még 1921 és 1922. években törvényhozási intézkedést a komló kereskedelem szabályozásáról (1921. VIII. 12. 207. t. c. és 1922 VIII. 2. 217. t. c.).

A kolozsvári cseh konzulatus úján most került a törvény ismertetése kezünkbe és mint olyan törvényt, mely bennünket is érdekel, ismertetjük. Az ellenőrzés mar a termelés helyén kezdődik és minden kereskedelembe kerülő komló már a termelési hely szerint kell szignálva legyen és mérlegelve bizalmi emberek előtt. Hivatalos komló vidékek: Saaz, Roudnic, Auscha, Dauba, Trschitz; a belföldi komló csak ilyen elnevezések alatt kerülhet piacra. Külföldi komlóval való vegyítés még külön, ennek jelzésével sem lehetséges ugyancsak tilos különböző eljárásokat összevegyíteni, azonos évbelieket is csak vidékenkénti tájékkal és egyforma minőségben lehet keverni. Minden más jelzése a komlónak

mint: „Saazi”, „Daubai” tilos és csak ilyen elnevezéssel kerülhet piacra.

A zsákok plombálását, sőt kinyitását is hivatalos közegek végzik az erre a célra kijelölt szignáló csarnokban és minden eljárásról közhitei érdemlő okmányt á litanak ki. Exportra is csak ilyen komló kerülhet, amely a hivatalos eljárásón átment.

Dr. Sz. F.

Hangya közgyűlése.

Folyó hó 17-én tartotta meg a Hangya szövetkezet központja ez évi közgyűlését a vidéki Hangya szövetkezetek élénk érdeklődése mellett. Fél 11 órakor foglalta el dr. Garda Kálmán az elnöki széket és a tagok üdvözlése után örömmel emlékezett meg a lefolyt üzleti év eredményeiről, amelyek a szövetkezetek és a szövetkezeti szellem fejlődéséről tesznek tanúságot. Rohay László vezérigazgató ismertette ezután az igazgatóságnak az 1925. évről

szóló jelentését, amely szerint a központ áru-forgalma az elmúlt évben 74 millió leivel, a befizetett üzletrész tőke 7 és fél millió leivel, a tartalékalap pedig 1 és fél millió leivel szaprodott. A mai gazdasági viszonyok mellett nem remélt szép eredmény ez, ha tekintetbe vesszük, hogy ez mind a kisemberek pénzéből gyűlt össze. A központ fejlődéséről egyébként az alábbi számoszlopok nyújtanak tájékoztatást arról az időről, amely alatt az enyedi Hangya Központ önállóan működik.

A „Hangya” központ kötelékébe tartozó szövetkezetek összehasonlító összesített zárszámadásai az 1920—1925 évekről.

VAGYON.				Összehasonlító összesített mérleg-számla.				TEHER.			
		1920		1925				1920		1925	
		Le	b	Le	b			Le	b	Le	b
1	Készpénzkészlet	2674143	01	4433012	97	Alaptőke	5386434	82	18055428	—	—
2	Árukészlet	12642294	—	39394171	76	Tartalék alapok	4214644	20	12029432	20	—
3	Könyvelések folyószámlán					Értécsökkenési alap	299500	86	426792	07	—
	a) Árutitel	912885	66	6871274	46	Árutartozások:					
	b) Különléle adások (tagok tartozása)	2209400	43	2434768	25	a) Hangyának	4844754	64	12932673	54	—
4	Üzletrészhátralék	102596	68	209102	59	b) Egyéb szállítóknak	1462497	73	7568517	50	—
5	Berendezések	988677	95	2470894	07	Kölcsönök bankoktól, szövetkezetektől és tagoktól	4422181	40	9660185	46	—
6	Ingatlanok	1258270	74	561066	37	Átmeneti tart. (adóhátr.)	1188704	68	2056460	09	—
7	Értékpapírok	1135593	61	3621992	46	Óvadékok	778543	63	2511882	77	—
8	Betétek (bankoknál és szövetkezeteknél)	1529612	85	1182748	76	Fel nem vett osztalék	227165	63	278542	72	—
		23453474	93	67038631	81	Felesleg	629047	34	1518717	46	—
							23453474	93	67038631	81	—

VESZTESÉG.				Összehasonlító összesített üzleteredmény-számla.				NYERESÉG.			
		1920		1925				1920		1925	
		Le	b	Le	b			Le	b	Le	b
1	Költségek	3476000	—	12537599	38	1	Nyerésfelesleg árukon	5190078	80	24790322	76
2	Kamatok	85425	—	3814703	87	2	Házbérjövdelem	25455	—	91828	—
3	Adók	144055	68	1599347	35	3	Kamatjövdelem	18630	11	29801	—
4	Karbantartási költségek, betegsegélyző járulékok és egyéb kiadások	899575	89	5446581	70						
5	Felesleg	62904	34	1518717	46						
		5234163	91	24911951	76						
							5234163	91	24911951	76	

A közgyűlés kapcsán értékes szövetkezeti szellemű vita indult, amelyet kedves társas ebéd követett.

Egyleti élet.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület igazgató választmánya Kolozsvárt 1926 évi március hó 28. napján, d. e. 1/2 11 órakor, az egy sület Attila-utca 10 sz. alatti székhelyében rendes ülést tart, melyre a választmány tiszteit tagjait meghívja.

Kolozsvárt, 1926. március 10.

Az Elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki bejelentések
2. Törkari jelentések.
3. Esetleges indítványok.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület 1926. évi március hó 28. án, virágvasárnap, d. e. 11 órakor Kolozsvárt, az Attila u. 10 szám alatti székhelyében rendes évi közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívom.

Kolozsvár, 1926. március hó 10-én.

Br. Jósika Gábor sk. egyleti elnök.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jgyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
3. Az igazgató választmány jelentése az egyesület 1925. évi működéséről.
4. Pénztári jelentés a zárszámadásokról és ezzel kapcsolatban az 1926. évi költségelirányzat megállapítása.
5. Esetleges indítványok.*

Az E. G. E. ig. vál. ülése.

Szombaton tartotta meg az E. G. E. igazgató választmánya a f. évben második ülését br. Jósika Gábor elnöke alatt. A gyűlésen jelen voltak többek között Szász István e. alelnök, dr. Szentkirályi Ákos irodalmi sz. o. elnök, dr. Péter Béla növénytermelési sz. o. elnök, tiszteletbeli tagok, br. Bánffy Ferenc, dr. Szász Ferenc, gy. Roenberger Sándor; az Adria bizt. int. képviselőjében Zoltáni Ferenc, dr. Darkó Ákos és még mások. Br. Jósika Gábor bemutatva a gyűlés tartásáról szóló hatósági engedélyt, felkérte Török Bálint titkár a tárgysorozat előterjesztésére.

VAGYON

Erdélyi Gazdasági Egylet 1925. évi mérlegszámlája

TEHER

Főkönyvi oldal		Lej	b.	Lej	b.	Főkönyvi oldal		Lej	b.	Lej	b.
	a) Pénzkészlet.					12/III.	a) Folyószámla, egyenleg számla				85880
21/III.	Készpénz	35013	49			18-19/III.	b) Lótenyésztési szakoszt. alap számla				4774 14
21/III.	Postatakarékpénztár	240	13			22-23/III.	c) Lótenyésztési sz. o. kölcsön számla				79569 60
	Telefonbiztosíték	25		35278	62	7/III.	d) Birtokpolitikai sz. o. számla				120 22
14/III.	b) Értékpapir egyleti állomány.					16/III.	e) Gazdatiszti egylet számla				1478 43
	71,000 K. n. é. I. kibocs. 6% hadikölcsön	131384	50			118/III.	f) Cukorrépa termelők sz. o. számla				2711 50
	200,000 K. n. é. III. 6%	100				17/III.	g) Erd. magy. sz. marha teny. egylet számla				1545 56
	1 drb. Patria részvény	100		132584	50	29/III.	h) Szövetkezetek közp. hitelint. számla				246 04
	1 drb. Magyar Mezőgazd. n. részvényjegy	1000				24-25/III.	i) Nyugdíj alap				41609 34
	2 drb. Szöv. Közp. Hitelintézete kötvény					112/III.	j) Könyvkiadó vállalat				15855 47
28/III.	c) Egyleti ingatlan										233790 30
	Egyleti székház	35500		59500							819174 55
	Bérház	24000									233790 30
	d) Ingóságok.										585384 25
3/III.	Leltári érték			19872							
5/III.	e) Alapító tagdíj			84375	08						
6/III.	f) Alapító tagdíj kötelezvény			46189	88						
112/II.	g) Szakosztályok számlái										
18-19/III.	Könyvkiadó vállalat	15855	47								
7/III.	Lótenyésztési szakosztály alap	4774	14								
26-27/III.	Birtokpolitikai szakosztály	120	22								
118/II.	Géposztály	264053	59								
13/III.	Cukorrépa termelők szakosztálya	2711	50								
22-23/III.	Állatkiállítási szakosztály	22892	58	310407	50						
16/III.	h) Lótenyésztési szakosztálytól kölcsön			79569	60						
17/III.	i) Gazdatiszti egylet			1478	43						
20/III.	j) Erd. m. sz. marha teny. egylete			1545	56						
24-25/III.	k) Gazdák Biztosító Intézete			5000							
24/III.	l) Nyugdíj alap										
24/III.	Értékpapir 29,600 K n. é. hadikötv. I. kib. 6%	14050	50								
15/III.	Pénz	27558	84	41609	34						
8/III.	m) Értékpapir kamat			18							
29/III.	n) Értékpapir eladás										
	o) Előleg			1500							
	p) Szövetkezetek közp. hitelintézete			246	04						
				819174	55						
				233790	30						
				585384	25						

Megvizsgáltuk és rendbenlevőnek találtuk. Kolozsvár, 1926. március 9. napján.

Számadás vizsgáló bizottság:

Berényi György,
számv. blz. tag.Dr. Pusztai Kálmán,
számv. biz. tag.Dr. gr. Bethlan György,
alelnök.Dr. Szentkirályi Ákos,
átmenetileg a pénztárnoki
teendőik ellátására felkért ig. választm. tag.Török Bálint
titkár.

Az arankás heremagvak kivitele.

Miután a nyers heremagvak kiviteli tilalma a heremagvak árát igen leszorította, az igazgató választmány dr. Péter Béla indítványára felírt a kormányhoz a tisztítatlan, nyers mag kivitelének engedélyezése céljából. A kormány a nyers mag kivitelét azonban nem engedélyezte, csakis a tisztítás után visszamaradó hulladék, rosta alj exportja engedélyezett, aminek eredményeként a heremag árak változatlanul alacsonyok maradtak a termelők kárára. Már most, jó előre felhívja az érdekelt termelők figyelmét az egyesület az E. G. E. heremagtisztító osztályára, mely a jövő esztendőben is csekély díjazás ellenében vállalja a heremagvak tisztítását és állami ólomzáróztatását.

Tudomásul vett ügyek.

Az igazgató választmány tudomásul vette 1., hogy az O. M. G. E. márc. hó 19., 20., 21-én Budapesten tenyészállatvásárt rendez, amelyet megtekinteni óhajtó gazdák részére 50%-os kedvezményt biztosító utazási igazolványokat adott az E. G. E. titkári hivatala. 2. A Sváb Gazd. Egylet Grabáton febr. 28-án tenyészállat vásárt rendezett, amelyen garantáltan napi 20 l. tej adó szimmenthalli tehének 25.000 L-ért, bikák 30-32000 L-ért voltak kaphatók. Oda való tenyésztőktől hasonló tehének bármikor beszerezhetőek. 3. Ambroz, Fischer és Trsa (Nagyenyed) és Tóthlasy József és Tsal (Marosvásárhely) laiskolája az E. G. E. tagjai részére az árjegyzéki árból 10% engedményt nyújtanak.

Kárbeclő bizottságt elnökök kijelölése.

A „Gazdák” Ált. Biztosító Intézete R. T. felkérte az E. G. E. elnökségét, hogy az E. G. E. tagjai sorából vármegyénként kárbeclő bizottsági elnököket jelölne ki abból a célból, hogy vitás káresetekben az E. G. E. által kijelölt elnökök sorából választhasson az érdekelt gazdaközönség szakbizottsági elnököt. Az igazgató választmány készséggel tett eleget az intézet kérésének és a névsor összeállításával az elnökséget megbízta.

Az E. G. E. alapszabályainak jóváhagyása és a gazdaközönség szervezése.

Az E. G. E. alapszabályai jóváhagyatván 3388-1924 kvári törvényszéki sz. a., az egyesületi megkezdte a gazdaközönség szervezését. A szervezési munka két irányban indul, illetve indult be. Az egyik irány a gazdakörök szervezését célozza. Az egyesület mindazon községekben, ahol arra való és közérdekű munkára vállalkozó vezetők vannak, készséggel nyújt felvilágosítást a gazdakörök szervezésére és vezetésére. A mai viszonyok között olyan gazdakörök alakítására nem gondolhat az egyesület, amelyek állandóan a központ anyagi támogatására és közvetlen vezetésére szorulnak, mert ehhez szükséges anyagiak felett az egyesület nem rendelkezik. Kéri, sőt elvárja az egyesület mindazon községektől, amelyekben a gazdák saját erejéből fenntartható gazdakörök alakulhatnak, hogy azokban minden várakozás nélkül alakítsanak meg a gazdakörök. Minden irányu tanácsal és utbaigazítással a leg-

messzebbmenőleg és a legnagyobb készséggel ellátja a kezdeményezőket az egyesület titkári hivatala, egyszerű levelező lapon való megkeresés esetén. Mindnyájunknak közös feladatát és kötelességét kell, hogy képezze a magyar földművelő nép jólétének és boldogulásának előmozdítása és valamennyiünknek éreznünk kell, hogy egymásra vagyunk utalva és másról mint önmagunk erejétől, kitarító munkájától segítséget nem várhatunk. Ezekkel a gondolatokkal kell a gazdakörök alakításához hozzá fogni. A szervezkedés munkájának a másik iránya a tagok szervezési munkába való bevonását célozza. Minden tagtársunkat külön levélben fejuik felkérni arra, hogy új tagokat szervezzen az egyesületnek. Bizunk tagtársainknak támogatásában és munkájuk sikerében. A közelmúltban gazdasági szakelőadások rendezése céljából segélyt nyújtott az egyesület az Udvarhelyvármegyei Gazd. Egyletnek és a jövőbeni munkásságához a talajt előkészítendő, egy gazdasági tanfolyamot rendezett a református és unitárius lelkész, jelöltek számára.

Dr. Szentkirályi Ákos kívánatosnak jelezte e tárgy kapcsán történi felszólalásában, hogy a kisgazdák tizedes rendszer szerint csoportosuljanak. E rendszer a gazdaköri életen belül is alkalmazható, amikor is minden 10 tag értesítését, kívánságát, tagdíjának beszedését és egyéb dolgait egy tag tartja nyilván és képviseli, intézi a gazdakör elnökségével, anélkül, hogy ehhez külön szabályok kidolgozása szükségeltetnék. A választmány az alapszabályok jóváhagyását és a szervezkedés ügyében tett elnöki intézkedéseket tudomásul vette.

BEVÉTEL **Az E. G. E. 1925. évi pénztárforgalmi kimutatása és 1926. évi költség előirányzata.**

KIADÁS

Főkönyvi lap	Lej b.	Lej b.	Költség előirányzat		Főkönyvi lap	Lej b.	Lej b.	Költség előirányzat	
			Lej	b.				Lej	b.
					a) Tagdíj számlán.				
93/II.			47171		1. rendes tagdíj és alap. tagdíj kamat			60000	
5/III.			4500	51671	2. alapító tagdíj				
					b) Egyleti ingatlan számlán.				
1/III.					házbér, stb.		20474	60	20000
169/II.					c) Irodák számlán.				
99/II.					d) Erd. Gazda és melléklet számlán.				
			165278	19	4. előfizetés			50000	
			67895		5. hirdetés			76000	
			12000	245173	6. Méhészeti Közlöny előállítása			24000	
114/II.				30973	e) Rendkívüliek számlán			170000	
4/III.					f) Vegyesek			10000	
					g) Szakosztályok számlán.				
7/III.			139	50	7. birtokpolítikai				
112/II.			24261	97	8. könyvkiadóvállalat			150000	
18-19/III.			9278	09	9. lótenyésztési szakosztály alap			9000	
118/III.			12429		10. cukorrépatermelő szakoszt.		46108	56	200000
26-27/III.					h) Géposztály számlán		301500		100000
20/III.					i) Gazdák Biztosító Intézete számlán		5000		8000
16/III.					j) Gazdatiszti egyesület		1478	43	200
14/III.					k) Értékpapír				
15/III.					l) Értékpapír kamat		18		
8/III.					m) Előleg		6500		
22-23/III.					n) Kölcsön lóteny. sz. o.-tól		84343	78	
11/III.					o) Folyószámla kamat, stb.		100		
109/II.					p) Irodák		1262		
							794602	156	871200
									606114
									85
									871200

Megvizsgáltuk és rendben lévőnek találtuk. Kolozsvár 1926. március 9. napján.

Számadás vizsgáló bizottság:

Berényi György
számv. biz. tagDr. Pusztai Kálmán
számv. biz. tag.Dr. gr. Bethlen György
alelnök.Dr. Szentkirályi Ákos
átmenetileg a pénztárnoki
teendők ellátására felkért ig.-választ. tag.Török Bálint
titkár.**A gazdabál és találkozó.**

A jan. hó 23-i gazdabálról és találkozóról szóló jelentés kapcsán örvendétes tudomásul vette a választmány, hogy úgy erkölcsileg, mint anyagilag a bál igen jól sikerült. A találkozóról és részletesen korábban beszámolt az E. G. A választmány elhatározta, hogy amennyiben a körülmények megengedik, a jövőben az egyesületi közgyűléssel és gazd. előadásokkal egyidőben rendezi meg az egyesület a gazdabált, amelynek gondolata meleg visszhangra talált Erdélyszerte.

Gazdasági tanfolyam a ref. teológián.

Az E. G. E. elnöksége szükségét látta annak, hogy a lelkes jelöltek mielőtt kimenének a falvakba, gazdasági téren orientálódva legyenek bizonyos mértékig, ezért érintkezésbe lépett a ref. teológia igazgatóságával egy a III. és IV. éves theologusok részére rendezendő gazd. tanfolyamnak a teológián való megtartása érdekében. Tavasz Sándor igazgató urkell megértéssel fogadva e tervet, két hétre átdolgozta a hallgatóság tantervét, mely idő alatt naponta 2-4-ig az állattenyésztés, növénytermelés, növényvédelem, üzemtan, gazdaköri és szövetkezeti élet köréből előadásokat tartottak dr. Péter Béla, dr. Garda Kálmán, dr. Szász Ferenc, gy. Rosenberger Sándor, Farkas Árpád és Török Bálint. A tanfolyamot az unitárius theologusok is hallgatták. Összesen mintegy 50 hallgató vett részt a tanfolyamon, akik között az E. G. E. irodalmi szakosztálya és a „Minerva” könyvkiadó vállalat mintegy 3-400 drb. füzetet osztott ki díjlanul. Az ig. vál. a

tanfolyam rendezését örömmel vette tudomásul és az előadónak köszönetét fejezte ki, melynek tolmácsolására az elnökség felkérte.

Traktor kezelői tanfolyam.

A traktort vásárló gazdaközönség alkalmazóját az eladó betanítja a megvett traktor vezetésére, de a kezelésére nem. Vagyis bajok esetén a vezető tehetetlen, a géppel mozdulni sem tud. Emiatt sok gazda elkedvetlenedik a jobb művelést és nagyobb termést biztosító gépek vásárlásától. A több oldalról megnyilvánult óhajnak tett eleget az elnökség, amidőn illetékes helyeken lépéseket tett egy évenként megisméltető két hetes traktor kezelői tanfolyam rendezése érdekében. A választmány a tanfolyam rendezésére vonatkozó előterjesztést helyesléssel vette tudomásul.

A Cukorrépa termelési sz. o. jelentése.

A cukorrépa termelési szakosztály jelentését ismertette ezután titkár, melynek kapcsán a sz. o. 1926. évi munkaprogramját is előterjesztette, amely az E. G. legutóbbi számában ismertetve volt; ezért e helyen annak ismertetésére nem térünk ki.

Az irodalmi sz. o. jelentése

kapcsán a választmány tudomásul vette, hogy a f. évben három új füzetet ad ki a sz. o. és pedig dr. Szentkirályi Ákos tollából a földmivesek számára egy általános állattenyésztés körébe vágó füzetet, Szász Ferenc (pusztakamarási) tollából egy műtrágyázásról szóló füzetet és dr. Nagy Endre tollából egy a

cukorrépa termelésről szóló füzetet. Ezenkívül az elfogyott régi füzetek közül négy füzetből rendez új kiadást a sz. o. lit. említjük meg, hogy az ig. vál. ülés után tartott ülésében a sz. o. elhatározta, hogy programját kibővítve, Jablonovszky Józsefnek a cukorrépa állati elleneségeiről szóló munkáját is kiadja. Ehez a sz. o. szerző engedélyét megszerezte és a műnek sajtó alá való rendezésére Török Bálint sz. o. előadót kérte fel. A 65 ábrával díszített mű egyike lesz a sz. o. legértékesebb kiadványainak.

A közgyűlés előkészítése és keblt ügyek

elintézése rendén az ig. vál. a közgyűlés idejét f. hó 28-án d. e. 11 órára tűzte ki. Az évi jelentés áttekintésére dr. Péter Béla, dr. Mannsberg Sándor és dr. Darkó Ákos tagokból álló évkönyvi bizottságot küldött ki a szerv. szabályoknak megfelelően. A segédtitkári állás betöltésének ügyét a napirendről levette, erőteljes taggyűjtési mozgalom indítását határozta el és a tagmozgalomról szóló jelentés kapcsán összesen 32 új tagot vett fel az egyetli tagok sorába. Elhatározta végül az ig. vál., hogy az egyetli székház földszinti helyiségeinek kifestésére elnökségnek meghatalmazást ad. Több kisebb ügy elintézése után az ülés az elnök elletésével véget ért.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be e héten nyugtázásra:

1924. évre 100 lei tagdíjat fizetett. Gazdakör Orballelek. — 1925. évre 100 lei tagdíjat fizetett. Gazdakör Orballelek. — 1926. évre 50 lei tagdíjat fizetett.

Vajna Antal Kézdímartonfalva, Császár Dezső Rohi. — 1926. évre 100 lei tagdíjat fizettek. gr. Teleki Béla Zsibó, Renner börgyár rt. Kolozsvár, Gyémánt Elek Andacspuszta, Seethal Ferenc Miklósvár, Antal Mihály Marosbogat. — 1926. évre 200 lei tagdíjat fizettek. Gazdakör Orbaltelek, Miklósy József Magyarderzs. — 1926. évre 100 lei E. G. pót díjat fizettek. gr. Teleki Béla Zsibó, gr. Teleki Arctur Tancs. Vajna Antal Kézdímar-tonfalva, Császár Dezső Rohi, Seethal Ferenc Miklósvár, Antal Mihály Marosbogat, Gazdakör Orbaltelek, Mik-lóssy József Marosderzs. — 1927. évre 100 lei E. G. pót díjat fizetett. Gazdakör Orbaltelek. — 1926. évre előfizettek az E. G.-ra. Sámánja Csanád, Hitelszövet-kezet Majlát, Ungváry Imre Hegyközkovacs, Hangya Kerélszentpál, Olti Jenő Angyalos (5 óra).

Vegyés közlemények.

A cukorrépatermelők vándorgyűlése és tanulmányi kirándulása. A Cukorrépa-termelők Szövetsége a t. évben többek között terve vette egy tanulmányi kirándulással egybekötött vándorgyűlés rendezését. A szö-vetség elnöksége a f. évben a kirándulást Gernyeszeg községbe fogja rendezni, hol mintaszerű cukorrépatermelés folyik. A község cukorrépatermelői erre az alkalomra műtrágyá-zási, termelési kísérleteket és versenyeket állíta-nak be. A község egyébként is alkalmas egy tanulmányi kirándulásra a kiscgazdák számára, mert itt példásan működő fogyasztási és hitel-szövetkezetek vannak és a földművesek intenzív gazdasági életet élnek. A kirándulással és vándorgyűléssel egyidejűleg a gernyeszegi gazdák nagyobb ünnepséggé rendezésére készülnek. Az előkészületeket a községben dr. gr. Teleki Domokos vezeti. A kirándulás ideje később fog megállapítani és azt az érdekeltekkel közölni fogja a szövetség.

A cukorrépat termelő tagtársainkat ezúton is felhívjuk, hogy a termelői szerződéseiket sürgősen szíveskedjenek beküldeni, mi-után a vetőmag és gépek beosztása és expedició-ja rövidesen kezdetét veszi! Minden termelőt felkérünk egyidejűleg, hogy a szerződéssel egyidejűleg kiküldött szövetségi tagdíj fizetésre vonatkozó nyilatkozatot is aláírással ellátva okvetlenül beküldeni szíveskedjék.

A gazdakörök szervezéséről és veze-téséről címen dr. Nagy Endre tollából egy 80 oldalra terjedő munka jelent meg az Erdélyi Gazdasági Egylet kiadásában, amely mű tájékoztatásul szolgál a falusi nép szervezésére és vezetésére hivatott egyének számára. Ma-gában foglalja mindazon tudnivalókat és nyom-latvány mintákat, amelyek a gazdakörök szervezéséhez, megalakulásához és működéséhez szükségesek. A füzet ára 10 lei. Megrendelhető az E. G. E. titkári hivatalában Kolozsvár, Atilla-utca 10. szám.

Kolozsmegye állattenyésztése. Tofán Pál állateg. felügyelő egy kis monografiát adott ki, melyben a kolozsmegyei nevezetesebb tenyészeteket ismerteti fajta és szín szerint, mintegy katalógus jelleggel. Az füzetben ellismeréssel emlékezik meg egyesületünkről és egyesületünknek az állattenyésztés fejlesztése érdekében kifejtett munkájáról. Közli, hogy az egyesület 1844 ben alakult meg, nagy könyv-tára van és hivatalos lapja az 57-ik évfolyamát érte meg. Az egyesület 61 népies és tudományos munkát adott ki, ezenkívül előadások és prop-aganda útján terjeszti a mezőgazdasági kultúrát. — Jól esik néha a román részről jövő ellismerés!

Ismét kapható a

Kriegner-féle REPARATOR

hűlés, csuz, köszvény elleni szer, minden gyógyszerárban. — Ára 60 Lei. Ahol nem kapható, oda 3 levelet 200 Lei utánvétellel küld a főraktár: Farmacia Flohr Cluj.

MOTOREKE BEMUTATÓ KOLOZS-VÁRON, AZ EGYESÜLETI KÖZGYŰLÉS-SEL KAPCSOLATBAN. Folyó hó 28.-án az E. G. E. közgyűlésének napján Kolozsváron motoreke bemutató fog tartatni a Kolozsvárról Szászfenes felé vezető or-szágut menti dombos szántókon. A bemu-tatón résztvesznek előreláthatólag a Ford-son, International és Haïtt Poor motorekék. Látható lesz a szántandó terület helyes beosztásának módja és az egyes traktor-rok legjobb beállítás mellett való teljesítő képessége. Felhívjuk a jövő talajművelő eszközének megtekintésére az erdélyi gaz-daközönség figyelmét és ajánljuk, hogy a traktorokat különféle munkák teljesítése közben tekintse meg. A bemutatóra a főtérről autóbussz járatok lesznek.

A Szolnokdobokavármegyei Gazdasági Egylet folyó hó 16 án, pénteken délelőtt 11 órakor tartja meg Désen ez évi rendes közgyű-lését. A közgyűlés kapcsán dr. *Abrudbányai* Ede egyesületi tag előadást fog tartani a Me-zőgazdasági Jelzalog Hitelintézet alapításáról.

A heremagvak tisztítását a Szolnokdo-bokavármegyei Gazdasági Egyesület megkez-dette, az egyesület rostái kilogrammonként 50 banlért állnak a tagok rendelkezésére, a nem tagok kilogrammonként 1 leut fizetnek.

PIAC.

A kolozsvári országos állatvásáron oly rendkívül nagy volt a felhajtás, amilyenre évek óta nem emlékeznek vissza. Különösen sok volt a vágómarha, melyek iránt a kereslet igen élénk volt, míg a többi áru kissé lany-hább. Jó vágóökrök 22—24 lejjel fizették, vágó-tehént 18 lejjel, a bivaly ára felment 13 lejre, növendékmarha 13 lej, szopóborju maradt 1500 lej, fejős tehén továbbra is szilárd, jó áruért per darab 15 ezer lejt is adtak. Lovak-ban a kereslet igen jó volt. Prima lovak pár-jáért 40.000 lejt is fizettek, nagy ígás lovak párja 20—24.000 lejt volt.

A felvinci vásárra több mint 2000 drb. marhát hajtottak fel. A kereslet is elég jó volt, ami az árak szilárdulását eredményezte. Fizettek élősúlyban jó vágó és husexport-ökrökért pro kg. 20—22 lejt.

Az erdélyi élőállat exportüzletben a kiviteli vám leszállítása eddig csak annyit vál-tozást hozott, hogy a vásárokon az exportáru ára a vám leszállításának megfelelő mértékben emelkedett. Az export azonban továbbra is igen gyenge több oknál fogva. Az exportörök ugyanis az eddigi üzleteknél oly horribilis összegeket veszletek, részben a saját pénzüket, részben külföldi megbízásból, hogy most a leg-jobb akarattal sem tudnak üzleteket kötni.

Borban az ünnepek közeledése nem hozta meg teljes mértékben a várt javulást, a kínálat ezért erősebb lett. Epészen gyenge aradi borokat már 9—10 lejért is ajánlanak, de a gyenge áru még így sem talál vevőre. Jobb áruban hiány van, az árak tartják magukat.

Az államilag ólomzárolt lóhere és lu-cernamag ára nagyon magasra emelkedett. Ériesüléseink szerint az arankamentes ólomzá-rolt lóheremag ára Nagyszébenben 100, Ara-don 110, Kolozsváron 120 lei kilónként, míg a lucernamag ára 120—130 lei között van.

Terjesszük az Erdélyi Gazdát
a gazdák körében!

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 3 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres aron számíttatnak, Legkisebb apróhirdetés díja 30 lei.

Erdélyi Gazdák Zsebnaptára

az
1926.

évre.

Ára 24. L.

Megrendelhető

az

Erdélyi Gazda
kiadóhivatalában.

100 kat. hold bírtok részben vagy egészben eladó Kolozsvár hatá-rában délnek fekvő olda-lon, Fötértől három kiló-méternyire, ur lakással,

gazdasági épületekkel, fel-szereléssel vagy anélkül. Olcsó áron vehető át. Cím a kladó hivatalban. 3895.

Tavaszi ültetésre a leg-nemesebb fajtaju betegsége-mentes gyümölcs és szőlőültvényeket egyé-b falkolaj ültetvényeket árusít Cótbfalusi és társai Oltvány iskolája. Targul-Mures. Jud. Mures-Turda. Árjegyzéket díj-mentesen küldünk. 3886

Megvételre keresek használt, fiatal egy 4 HP és egy 6 HP gőzgarnitúrát, továbbá egy 8 HP gőz-lokomobilt. Bartha Árpád géposztálya Sit. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy. 3908.

Ispáné állást keres-szorgalmas, románul tudó, földműves iskolát végzett. Cím: Csombor Mihály Dés, Cziczhegy. 3912

Erdélyi jellegű ma-gyarfajta tenyészbírák kaphatók Szász József lán-dori gazdaságában, Vasutll állomás Ludesul de mures, a hova előzetes bejelen-tésre kocsi küldhető. 3913

Gyümölcsfák,
diszfák, fenyők,
oltottrózsák stb.

szállítatnak

legjobb minőségben.

Ambrosi, Fischer és Comp. R.-T.
Ajud-Nagyenyad. Árjegyzék ingyen.

3915

Vetőmagvak

eredeti
erfurti
behozatal!

Vetemény- és vörösmagvak, garantált tiszta faj és csiraképes.

Lucerna- és lóheremagvak, arankamentes, állami-lag ólomzárolt.

Fü- és herefélék, állandó rétek és legelők be-
vetésére.

Fűkeverék, parkok és kertpázsit részére.
Takarmányrépamag, eredeti északnémetországi és beltöldi „Elii” vetés.

Műtrágya, mésznitrogén, 40%-os kálitrágyasó,
szuperfoszfát.

Kertészeti, méhészeti és állatápolási cikkek.

Sürgöny: Verkaufshalle Sibiu. Telefon 200.

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület árucarnoka
Sibiu.

Árjegyzék ingyen.

Mentha piperit és Melissa gyöksarjak

valamint Althea nigra és

Salvia magvak kaphatók

3914

Lupan Aurél gyógynövénytermelőnél.

Timisoara, II. Strada August No. 3.

Bővebb felvilágosítás levélben!